Hvis mit krav skal behandles i dette land

Sverige

Overordnet set finder der tre forskellige måder, hvorpå man kan få erstatning for skader som følge af en forbrydelse. Det drejer sig om:
Erstatning, som gerningsmanden er forpligtet til at betale
Erstatning, der udbetales af et forsikringsselskab på grundlag af private, kollektive eller almindelige forsikringer
Erstatning fra staten til ofre for forbrydelser.
Det er ikke de samme regler, der gælder for de forskellige former for erstatning. Nedenstående gælder alene for erstatning fra staten til ofre for forbrydelser.

Hvilken type forbrydelse kan jeg få erstatning for?

Erstatning til ofre for forbrydelser kan i princippet gives for alle typer forbrydelser, men mulighederne for erstatning varierer med typen af skade.
Personskade kan erstattes ved alle typer forbrydelser, hvis personskade er en naturlig følge af forbrydelsen.
Der kan også ydes erstatning for skader, der påføres af en person, og som indebærer alvorlig skade på en anden person gennem strafbare handlinger, der krænker sidstnævnte (f.eks. mishandling, voldtægt), vedkommendes frihed (f.eks. ulovlig frihedsberøvelse) eller fred (f.eks. ulovlige trusler) samt grov æreskrænkelse.
Erstatning for tingsskade (f.eks. ved tyveri og hærværk) eller ren formueskade (f.eks. ved bedrageri) ydes kun i visse tilfælde.

Hvilken type skade kan jeg få erstatning for?

Erstatning kan gives for personskade, krænkelse og til børn, der har oplevet forbrydelser mellem nærtstående. I visse undtagelsestilfælde kan erstatning gives for tingsskade eller ren formueskade.
Ved personskade kan der gives erstatning for:
Helbredsomkostninger og andre udgifter for den skadelidte, samt i rimeligt omfang til personer, som står den skadelidte særligt nær
Skader på tøj, briller og lignende, som den skadelidte bar ved skadens indtræden
Indkomsttab
Fysisk og psykisk lidelse af midlertidig karakter (svie og smerte)
Fysisk og psykisk lidelse af varig karakter (vansir eller andre varige skader).
Hvis en personskade har ført til døden, kan der gives erstatning for:
Begravelsesomkostninger og i rimeligt omfang andre omkostninger som følge af dødsfaldet
Tab af underhold (på visse betingelser)
Personskade, der som følge af dødsfaldet ramte nogen, som stod den afdøde særligt nær.
Når der fastsættes erstatning for tab af indkomst og tab af underhold, modregnes andre ydelser, som skadelidte har ret til (f.eks. sociale ydelser, pensioner og vederlag fra arbejdsgiveren).
Ved forbrydelser rettet mod den skadelidtes person, frihed eller fred samt grov æreskrænkelse, som er forbundet med en alvorlig krænkelse af den personlige integritet, kan der gives erstatning.
Erstatning for tingsskade (f.eks. stjålne eller beskadigede ejendele) gives kun undtagelsesvis. En sådan erstatning kan gives, hvis forbrydelsen er begået af en person, der ved tvang er taget i forvaring, f.eks. som indsat på en anstalt under kriminalforsorgen, i et fængsel eller på visse plejeinstitutioner under tvang (såkaldte rømningstilfælde). Erstatning kan også gives i særlige trangstilfælde, hvor den skadelidtes muligheder for forsørgelse i alvorlig grad er blevet vanskeliggjort gennem skaden, eller erstatning i øvrigt fremstår som særligt væsentlig.
Erstatning for ren formueskade, som kan indtræde f.eks. ved bedrageri eller underslæb, gives meget sjældent. Erstatning kan kun komme på tale i rømningstilfælde, hvis der er særlige grunde eller i særlige trangstilfælde, når skadelidtes mulighed for at forsørge sig selv i alvorlig grad er blevet vanskeliggjort gennem skaden, eller erstatning i øvrigt fremstår som særligt væsentlig.

Kan jeg få erstatning, hvis jeg er pårørende til eller forsørges af et offer, der er afgået ved døden som følge af en forbrydelse? Hvilke pårørende eller forsørgelsesberettigede kan få erstatning?

Ja, erstatning kan udbetales som anført ovenfor. Ved personskade hos en nær pårørende til afdøde betales sædvanligvis en fast erstatning for svie og smerte.
De personer, der er berettigede til at modtage erstatning for personskade, er typisk partnere, forældre og søskende, samt børn af afdøde, der boede sammen med afdøde. Voksne søskende, som ikke boede sammen med afdøde, har normalt ikke ret til erstatning.

Kan jeg få erstatning, hvis jeg er pårørende til eller forsørges af et overlevende offer? Hvilke pårørende eller forsørgelsesberettigede kan i dette tilfælde få erstatning?

Når en skade ikke har ført til døden, kan der i visse særlige tilfælde gives erstatning for indirekte personskade til personer, som stod skadelidte særligt nær. De tilfælde, hvor en sådan erstatning kan blive aktuel, er, hvis skadelidte pådrog sig svære kvæstelser og befandt sig i en livstruende tilstand i et ikke ubetydeligt tidsrum, eller hvis den nærtstående var vidne til den skadevoldende handling, og dette har givet anledning til en psykisk personskade hos den pårørende.
Personer, der er berettiget til en sådan erstatning, er de samme, som når skadelidte er afgået ved døden som følge af en forbrydelse.

Kan jeg få erstatning, hvis jeg ikke er statsborger i et EU-land?

Hvis forbrydelsen er begået i Sverige, kan erstatning gives uafhængigt af, hvilken nationalitet en skadelidt har, eller hvilket land denne bor i. Hvis forbrydelsen og den skadelidte har en så begrænset tilknytning til Sverige, at det ikke er rimeligt, at skaden erstattes af staten, gives derimod ikke erstatning. Denne undtagelse anvendes restriktivt. Statsborgere i et andet EU-land, som udsættes for en forsætlig voldsforbrydelse i Sverige, er heller ikke omfattet af undtagelsen.

Kan jeg søge erstatning i Nordirland, hvis jeg bor her eller kommer herfra (er bosat her eller er irsk statsborger), selv om forbrydelsen blev begået i et andet EU-land? Kan jeg gøre dette frem for at søge erstatning i det land, hvor forbrydelsen fandt sted? I bekræftende fald, på hvilke betingelser?

Ja, hvis man bor i Sverige, kan erstatning søges i Sverige, også selv om forbrydelsen er begået i et andet land i eller uden for EU.

Princippet er, at en skade som følge af en forbrydelse først og fremmest skal erstattes i det land, hvor forbrydelsen blev begået. Hvis skaden ikke kan erstattes eller ikke fuldt ud kan erstattes i dette land, kan en skadelidt, der bor i Sverige, i stedet have ret til erstatning til ofre for forbrydelser fra den svenske stat.
Hvis forbrydelsen blev begået i et andet EU-land, og erstatning kan gives for den pågældende forbrydelse i dette land, kan den, som søger erstatning i Sverige, få hjælp af den svenske myndighed for ofre for forbrydelser (Brottsoffermyndigheten) til at komme i forbindelse med myndighederne i det land, hvor forbrydelsen blev begået. På visse betingelser kan der udbetales erstatning i Sverige, før retten til erstatning er blevet prøvet i det andet EU-land.
Hvis der ikke kan udbetales erstatning for skaden i det andet EU-land, prøves retten til erstatning i stedet efter svenske regler.

Skal jeg først anmelde forbrydelsen til politiet for at kunne søge erstatning?

Ja, forbrydelsen skal være politianmeldt, og der stilles også krav om, at den skadelidte har medvirket i politiets efterforskning.

Skal jeg først afvente resultatet af politiets efterforskning eller udfaldet af straffesagen, før jeg kan ansøge?

Ja, erstatning gives meget sjældent, før politiets undersøgelser og en eventuel domstolsbehandling er afsluttet.

Skal jeg først søge erstatning fra gerningsmanden – hvis denne er fundet?

Hvis gerningspersonen er kendt, kræves det i princippet, at gerningsmanden er blevet dømt for forbrydelsen, før erstatning fra staten kan udbetales. Det er også i første omgang den, som har forvoldt skaden, der skal betale erstatning, hvilket principielt indebærer, at krav i første omgang skal rejses mod gerningsmanden. Hvis der derimod foreligger en undersøgelse, som klart viser, at gerningsmanden ikke er i stand til at betale erstatning, kan erstatning udbetales, uden at den skadelidte først kræver erstatning fra gerningspersonen.

Er jeg stadig erstatningsberettiget, hvis gerningsmanden ikke er fundet eller domfældt? Hvilke beviser skal jeg i så fald fremlægge til støtte for kravet?

Ja, hvis skadevolderen ikke er identificeret, og politiets efterforskning er blevet indstillet, kan man have ret til erstatning. Bedømmelsen af forbrydelsen og retten til erstatning baseres i sådanne tilfælde primært på indholdet af politiets efterforskning. Ud over dette kræves det, at skadelidte fremlægger en redegørelse, der viser, hvilken skade den strafbare handling har forårsaget.

Skal jeg søge erstatning inden for en given tidsfrist?

Ja, der er en tidsfrist for ansøgninger på tre år, der beregnes således:
Hvis der foreligger en dom vedrørende forbrydelsen — ansøgning skal indgives inden tre år fra den dato, hvor dommen fik retskraft (ikke længere kan appelleres).
Hvis politiefterforskningen blev indstillet — ansøgning skal indgives inden tre år fra datoen for afgørelsen om at indstille efterforskningen.
Hvis der ikke blev indledt nogen politiefterforskning — ansøgning skal indgives inden tre år efter, at forbrydelsen fandt sted.
Børn, der bliver udsat for en forbrydelse, inden de er fyldt 18 år, har altid ret til at søge om erstatning indtil den dato, hvor de fylder 21 år.
Hvis særlige grunde gør sig gældende, kan en ansøgning også behandles, hvis den er indgivet for sent. En sådan særlig grund kunne være: Ansøgeren kunne ikke overholde fristerne for indgivelse af ansøgninger om erstatning som følge af alvorlig sygdom.

Hvilke tab og udgifter gives der erstatning for? Gives der f.eks. erstatning for følgende:

Gives der f.eks. erstatning for følgende:

a) For offeret for forbrydelsen:

- Materiel (ikke-psykisk) skade:

Helbredelsesudgifter som følge af skaden (lægebehandling — ambulant og hospitalsbehandling, restituering)

Ja – i det omfang erstatning ikke gives andetsteds fra.

andre behov eller udgifter som følge af skaden (f.eks. pleje og assistance, midlertidig og varig behandling, langvarig fysioterapeutisk genoptræning, tilpasning af bolig, særlige hjælpemidler osv.)

Ja – i det omfang erstatning ikke gives andetsteds fra.

varigt mén (f.eks. invaliditet og andre varige handicap)

tab af indkomst under og efter lægebehandling (herunder tabt arbejdsfortjeneste og tab af erhvervsevne eller forringet forsørgelse osv.)

Ja – i det omfang erstatning ikke gives andetsteds fra.

Fortabte muligheder

Nej, undtagen i form af erstatning for indkomsttab eller fremtidigt indkomsttab (livrente).

Udgifter forbundet med retssager vedrørende hændelsen, der forvoldte skaden, såsom advokatsalærer og sagsomkostninger)

Nej

Erstatning for stjålne eller beskadigede personlige ejendele

Erstatning kan gives for beskadiget eller ødelagt tøj, briller og lignende, som skadelidte bar ved skadens indtræden.
Desuden er mulighederne for erstatning for tingsskader meget begrænsede (jf. afsnit 1.2 overfor).

Andet.

- Psykisk (immateriel) skade:

Svie og smerte for offeret

Ja. Ud over erstatning for svie og smerte kan der også gives erstatning, når en forbrydelse mod den skadelidtes person, frihed eller fred kan have udgjort en alvorlig krænkelse af skadelidtes personlige integritet.

b) For erstatningsberettigede personer eller pårørende til et offer:

- Materiel (ikke-psykisk) skade:

Begravelsesudgifter

Ja – i det omfang erstatning ikke gives andetsteds fra.

Helbredelsesudgifter (f.eks. terapi til et familiemedlem, ambulant behandling, hospitalsbehandling og rehabilitering)

Ja, hvis forbrydelsen har medført døden og medført en personskade for nogen, der stod afdøde særligt nær, kan der gives erstatning, hvis der ikke gives erstatning fra anden side. Se endvidere afsnit 1.3 og 1.4.

Tab af forsørgelse eller fortabt mulighed

Tab af forsørgelse kan erstattes på visse betingelser.

– Psykisk skade:

Svie og smerte for pårørende eller berettigede personer/erstatning til efterladte i tilfælde af offerets død.

Se afsnit 1.3 ovenfor.

Udbetales erstatningen som et engangsbeløb eller i månedlige rater?

Erstatningen gives almindeligvis som et engangsbeløb. Eventuelle varige skader må ofte fastsættes på et senere tidspunkt, når det er klart, at skaderne vil være varige. Langvarigt tab af indtjening reguleres normalt årligt med tilbagevirkende kraft. Hvis man på grund af skaden har pådraget sig varig nedsat arbejdsevne, kan man under visse omstændigheder have ret til erstatning for fremtidigt tab af indkomst i form af livrente, der udbetales månedligt.

Hvordan kan min egen adfærd i forbindelse med forbrydelsen, min straffeattest eller mangel på samarbejde under sagsbehandlingen påvirke muligheden for at få erstatning og/eller erstatningsbeløbets størrelse?

Hvis den skadelidte ved sin adfærd i forbindelse med forbrydelsen eller på anden måde forsætligt eller uagtsomt har øget risikoen for at komme til skade, kan erstatningen nedsættes eller helt bortfalde. En sådan regulering af erstatningen sker normalt, når forbrydelsen er foranlediget af egen kriminalitet, er forbundet med narkotikahandel, eller når den skadelidte har optrådt provokerende i forbindelse med forbrydelsen.

Det kræver også, at skadelidte inden for rimelighedens grænser har medvirket ved politiets efterforskning. Skadelidte skal også medvirke i erstatningssagen hos Brottsoffermyndigheten ved at afgive oplysninger og indlevere de dokumenter, som er nødvendige for vurderingen. Hvis man ikke har medvirket ved politiets efterforskning, kan erstatning ikke gives. Det samme gælder, hvis man ikke har medvirket i erstatningssagen.

Hvordan kan min økonomiske situation påvirke muligheden for at få erstatning og/eller erstatningsbeløbets størrelse?

Hvad angår erstatning for personskade og krænkelse påvirker skadelidtes økonomiske situation ikke retten til erstatning eller erstatningens størrelse. Hvad angår tingsskade og ren formueskade kan skadelidtes økonomiske situation i visse tilfælde påvirke retten til og størrelsen af erstatningen til ofre for forbrydelser.

Er der andre kriterier, som kan påvirke muligheden for at få erstatning og/eller erstatningsbeløbets størrelse?

Den statslige erstatning til ofre for forbrydelser er subsidiær i forhold til enhver anden erstatning, man har ret til som følge af skaden. Dette betyder, at den pågældende anden erstatning modregnes i erstatningen til ofre for forbrydelser. Dette er f.eks. tilfældet for erstatning, der er betalt eller anses for at kunne betales, og forsikringserstatning, man er berettiget til.

Hvordan beregnes erstatningen?

Erstatningen fastsættes efter reglerne i loven om erstatning til ofre for forbrydelser og loven om erstatningsansvar. I visse henseender er retten til erstatning til ofre for forbrydelser mere begrænset end retten til erstatning. Princippet er, at erstatningen skal være genoprettende og så vidt muligt sætte skadelidte i samme økonomiske situation, som hvis skaden ikke var sket.

Nødvendige og rimelige omkostninger dækkes i deres helhed ligesom tab af indtægt som følge af skaden. Der gælder et loft for erstatningen (se afsnit 1.18).

Erstatning for tort ydes i henhold til tabeller — normalbeløbet under sygemelding er ca. 2 700 SEK pr. måned (2022), men højere erstatning kan gives, f.eks. ved behandling på en intensivafdeling. Ved visse forbrydelser — når skaden har medført døden (erstatning til pårørende) og voldtægt — gælder der en formodning for personskade, hvilket betyder, at den ikke skal bevises. I disse tilfælde anvendes bestemte faste beløb for tort, som ved forsætligt drab er 60 000 SEK og 30 000 SEK ved uagtsomt drab og ved voldtægt 15 000 SEK.

Erstatning for varige funktionelle skader bestemmes ud fra en lægelig vurdering af graden af invaliditet og sagsøgerens alder, i henhold til tabeller.

Erstatning for varige skader på udseendet fastsættes ud fra, hvor fremtrædende skaden er, dens placering og skadelidtes alder, i henhold til tabeller.

Erstatning for krænkelse fastsættes på grundlag af objektive omstændigheder og uafhængigt af skadelidtes subjektive oplevelse. Ifølge praksis kan f.eks. ulovlige trusler give erstatning på 5 000-20 000 SEK, mishandling 5 000-100 000 SEK, voldtægt 100 000 SEK og drabsforsøg 100 000-150 000 SEK.

Er der en minimums-/maksimumsgrænse for erstatningens størrelse?

Det mindste erstatningsbeløb, der kan ydes, er 100 SEK (efter grundfradrag).

Maksimumserstatningen for personskade, herunder tort, er 966 000 SEK (2022). Under visse omstændigheder kan der desuden ydes erstatning i form af livrente.

Erstatning for tingsskade og ren formueskade kan højst udgøre 482 000 SEK (2022).

Med hensyn til erstatning for krænkelse er der intet loft.

Forventes jeg at angive et beløb i ansøgningsskemaet? Får jeg i så fald vejledning i beregning af beløbet eller anden vejledning?

Ja – hvad angår økonomiske tab som f.eks helbredsudgifter eller tab af indkomst kræves det, at man angiver beløbet, eller alternativt, at man medsender dokumentation, der tydeligt viser skadens størrelse.

Hvad angår tort (svie og smerte, krænkelse, varige skader samt erstatning til børn, der har oplevet forbrydelser), er det ikke nødvendigt at angive et beløb.

Vil erstatning, som jeg eventuelt modtager fra andre kilder (f.eks. min arbejdsgivers eller en privat forsikringsordning), blive fratrukket den erstatning, der udbetales af staten?

Ja – den statslige erstatning til ofre for forbrydelser gives kun, for så vidt skaden ikke dækkes af andre erstatninger, som skadelidte har ret til.

Kan jeg få udbetalt et forskud på erstatningen? I bekræftende fald, på hvilke betingelser?

Nej, der findes ingen muligheder for forskudsvis udbetaling af erstatning.

Kan jeg få supplerende eller yderligere erstatning (f.eks. som følge af ændrede omstændigheder eller forværret helbred osv.) efter hovedafgørelsen?

Ja, forudsat at kravet ikke er forældet, hvilket normalt sker ti år efter den foregående afgørelse.

Hvilke underbyggende bilag skal jeg vedlægge min ansøgning?

En fuldmagt i original skal indsendes, hvis ansøgeren er repræsenteret af en fuldmægtig. Omkostninger skal normalt dokumenteres gennem originale kvitteringer. Det er også en fordel, hvis ansøgeren indgiver det materiale, der er anført ovenfor, og som er relevant i forhold til skaden.

I det omfang de nødvendige dokumenter ikke er vedlagt, indhenter Brottsoffermyndigheten selv den dokumentation, der er nødvendig for at vurdere retten til erstatning og erstatningens størrelse. Dette sker ved hjælp af den fuldmagt, som ansøgeren giver myndigheden i forbindelse med, at ansøgningen indgives. Hvis myndigheden ikke selv kan indhente de oplysninger og dokumenter, der kræves, får ansøgeren i stedet mulighed for selv at indgive dem.

Skal der betales administrative eller andre former for gebyrer, når ansøgningen modtages og behandles?

Nej.

Hvilken myndighed træffer afgørelse om erstatningsansøgninger (i nationale sager)?

Brottsoffermyndigheten.

Hvem skal jeg sende ansøgningen til (i nationale sager)?

Brottsoffermyndigheten, Box 470, 901 09 UMEÅ.

Bemærk, at ansøgningen skal indgives på en særlig blanket. Blanketten findes på Brottsoffermyndighetens websted.

Det er også muligt at indgive en ansøgning elektronisk, hvis man har et svensk elektronisk bank-id. Det gøres ligeledes på Brottsoffermyndighetens websted.

Skal jeg være personligt til stede under retssagen, og/eller når der træffes afgørelse om min ansøgning?

Nej.

Hvor lang tid tager det (ca.) at få en afgørelse fra den pågældende myndighed?

Sagsbehandlingstiden afhænger af den aktuelle arbejdsbyrde i myndigheden. Sagsbehandlingstiden kan også variere afhængigt af, hvor kompliceret sagen er. For nærværende er den gennemsnitlige sagsbehandlingstid ca. tre måneder (2022).

Hvordan kan jeg klage over myndighedens afgørelse, hvis jeg er utilfreds med den?

Brottsoffermyndighetens afgørelser kan ikke påklages, men myndigheden kan, på anmodning eller af egen drift, ændre afgørelsen, hvis der fremkommer nye omstændigheder i sagen, eller der er andet, der tilsiger det. En afgørelse kan ikke ændres til skade for ansøgeren.
Den, som er utilfreds med en afgørelse, skal sende en skriftlig anmodning om fornyet behandling til myndigheden. Det skal i anmodningen specificeres, hvilke ændringer der ønskes foretaget, med angivelse af grundene hertil. Eventuelt supplerende materiale bør indgives sammen med anmodningen.
Ansøgeren har altid ret til at få prøvet afgørelsen vedrørende erstatning for en forbrydelse på ny af Nämnden för brottsskadeersättning.

Hvor kan jeg få de nødvendige formularer og mere information om ansøgningsproceduren?

Oplysninger og ansøgningsskemaer findes på Brottsoffermyndighetens websted. Oplysninger om erstatning, og om, hvordan man søger om erstatning, findes på flere forskellige sprog, og der findes en blanket på engelsk.
Man kan også ringe til Brottsoffermyndighetens servicetelefon på + 46 90 70 82 00, der er åben mandag til fredag fra kl. 9 til 15. Telefonservice kan gives på svensk og engelsk.

Er der en telefonisk hotline eller et websted med informationer?

Se ovenfor.
Alderssvarende information rettet mod børn under 18 år findes på https://www.jagvillveta.se/. Her finder man også information på flere forskellige sprog.

Kan jeg få retshjælp (advokatbistand) til at udfylde ansøgningen?

Ansøgningen er let at udfylde, og i tilfælde af problemer kan man kontakte Brottsoffermyndigheten og få hjælp. Advokatomkostninger refunderes kun, hvis der foreligger særlige grunde hertil.

Er der støtteorganisationer for ofre, hvor jeg kan få hjælp til at søge erstatning?

De lokale centre for ofre for forbrydelser vil normalt være i stand til at hjælpe med ansøgningen. Centrene for ofre for forbrydelser finder man via webstedet http://www.brottsofferjouren.se/, og man kan også ringe til 0200-21 20 19 for at få hjælp.

Sidste opdatering: 17/04/2023

De nationale sprogudgaver af denne side vedligeholdes af de respektive EU-lande. Oversættelserne er lavet af Europa-Kommissionen. Eventuelle ændringer af originalen, som de kompetente nationale myndigheder har lavet, er muligvis ikke gengivet i oversættelserne. Europa-Kommissionen påtager sig ingen form for ansvar for oplysninger eller data, der optræder i nærværende dokument, eller hvortil der henvises heri. Med hensyn til de ophavsretlige regler i den medlemsstat, der er ansvarlig for nærværende side, henvises der til den juridiske meddelelse.